

Αριθμ. Πρωτ. ΑΝΑΦΟΡΩΝ: 1385
Ημερομ. Κατάθεσης: 12/3/2025

ΑΝΑΦΟΡΑ

Αθήνα, 10/3/2025

Της: Αθανασίου Μαρίας, Βουλευτού Β΄2 Δυτικού Τομέα Αθηνών

ΠΡΟΣ: Τον κ. Υπουργό Περιβάλλοντος και Ενέργειας
Τον κ. Υπουργό Εσωτερικών

ΘΕΜΑ: «Αίτημα συμπολίτη μας που διαμένει στις δυτικές συνοικίες του λεκανοπεδίου Αθηνών να ληφθούν πολιτικές πρωτοβουλίες προς διάνοιξη διόδου που θα επιτρέπει την πρόσβαση των πολιτών στην πλέον κοντινή στην περιοχή παραλία του Σκαρμαγκά»

Κύριοι Υπουργοί,

Συμπολίτης μας που διαμένει στις δυτικές συνοικίες του λεκανοπεδίου Αθηνών, έθεσε υπόψη μας ένα υπόμνημα προτάσεων που αφορούν σε λύσεις, προκειμένου να εξασφαλιστεί η ακώλυτη πρόσβαση των ντόπιων κατοίκων στην παραλία της Ακτής Σκαρμαγκά, καθώς, όπως υποστηρίζει ο συντάκτης, το ιδιοκτησιακό καθεστώς στην περιοχή και η διαμόρφωση του εδαφικού ανάγλυφου απαιτούν πολιτικές πρωτοβουλίες, τόσο για την οριοθέτηση ενός διαδρόμου μετάβασης προς την παραλία του Σκαρμαγκά, όσο και για την σχετική χρηματοδότηση, προκειμένου για την εκτέλεση των απαραίτητων προς τούτο εργασιών. Κατόπιν επικοινωνίας του μαζί μας, ο ανωτέρω συντάκτης του επισυναπτόμενου στην παρούσα υπομνήματος, μας ζήτησε να διαμεσολαβήσουμε ενώπιόν σας, διαβιβάζοντας προς το μέρος σας το αίτημα για λήψη των απαραίτητων νομοθετικών πρωτοβουλιών, τόσο προς οριοθέτηση ενός διαδρόμου μετάβασης προς την παραλία του Σκαρμαγκά, όσο και για την χρηματοδότηση, προκειμένου για την εκτέλεση των απαραίτητων προς τούτο εργασιών.

Με δεδομένα όλα τα παραπάνω και αφού λάβετε υπόψη τα αναφερόμενα στο συνημμένο υπόμνημα, σας παρακαλώ, να τα εξετάσετε και να αποφανθείτε σχετικά

Η Αναφέρουσα Βουλευτής

Αθανασίου Μαρία

Επισυνάπτεται: Το ανωτέρω αναφερόμενο υπόμνημα

ΑΝΑΖΗΤΩΝΤΑΣ ΘΑΛΑΣΣΑ ΣΤΗΝ ΑΚΤΗ ΣΚΑΡΑΜΑΓΚΑ

Η Ανάγκη

Οι κάτοικοι της Δυτικής Αθήνας και του Χαϊδαρίου αναζητούν πρόσβαση για παραθαλάσσια αναψυχή στην Ακτή Σκαρामαγκά, στο προστατευμένο ακόμη και από έντονο κυματισμό βορειοανατολικό μυχό του Κόλπου Ελευσίνας.

Σήμερα η μόνη δυνατότητα επαφής με τη θάλασσα είναι το ελάχιστο «ελεύθερο» τμήμα ακτής μεταξύ νέας εθνικής οδού Αθηνών-Κορίνθου (ΝΕΟΑΚ) στα βόρεια και της μπαζωμένης θάλασσας-Προβλήτας Νο 4 των ναυπηγείων στα νότια.

Το παράκτιο ανάγλυφο είναι βραχώδες με προσθήκη χωμάτινου λιμενοβραχίονα μετά το 1980.

Η βλάστηση ταλαιπωρημένη, κυρίως ελαιόδεντρα, παρτέρια δίχως φροντίδα, κτίριο παλιάς ταβέρνας εκτός σχεδίου.

Μέχρι σήμερα ως μόνη λύση προβάλλει η αξιοποίηση της Προβλήτας Νο 4, μαζί με το παλαιό αιγιαλό και το απαλλοτριωμένο υπέρ των ναυπηγείων, δυτικό (τότε) τμήμα της συνοικίας Σκαραμαγκά (περί τα 18 οικοδομικά τετράγωνα), που ενσωματώθηκε στην επιχείρηση μετά το 1974, έως τη δεκαετία του '80. Σχετική ήταν η επεξεργασία Γ.Τερζάκη κ.ά. (2009).

Στο ενδεχόμενο αυτό αντιδρούν η Κυβέρνηση και ο πλειοδότης στο πρόσφατο διαγωνισμό πώλησης, ιδιοκτήτης σήμερα των Ναυπηγείων. Η πρόσφατη απόφαση ΣΤΕ «περί αναρμοδιότητας», μετά από μη δημοσιευμένη προσφυγή του Δ. Χαϊδαρίου, η ανεπάρκεια πλείστων τοπικών (μη) δρώντων καθώς και οι επακόλουθες νομοθετικές πρωτοβουλίες της Κυβέρνησης ενισχύουν το «τείχος» που αποστερεί τη θάλασσα από τους κατοίκους.

Περιορισμοί:

Αν η έκταση δοθεί προς αναψυχή, η παρουσία επισκεπτών στην ακτή θα περιορίζεται από τη ναυπηγοεπισκευαστική δραστηριότητα στα νότια, εντός και πέριξ της Δεξαμενής Νο 5 της τάξης των 500.000 τόνων. Αυτό πρακτικά σημαίνει απώλεια του ορίζοντα προς νότο σε μήκος ακόμη και πλέον των 300

μέτρων. Οι ανάγκες απροβλημάτιστης συνύπαρξης ναυπήγησης/επισκευής και σχόλης/αναψυχής επιβάλουν τον διαχωρισμό μεταξύ τους με ζώνη ικανού πλάτους. Ο σχεδιασμός και η υποδομή της διαχωριστικής ζώνης θα προκύψει με γνώμονα την ασφάλεια, αισθητική, λειτουργικότητα, κόστος κατασκευής και συντήρησης κ.ά..

Από τα αναφερόμενα ως 220 στρέμματα έκτασης της διερευνώμενης λύσης, σημαντικό τμήμα μεταξύ 70 έως 120στρ. ίσως να απαιτηθούν ως «ουδέτερη ζώνη» όπως προσεγγίστηκε παραπάνω.

Σε ότι αφορά τη θέα προς βορρά, αυτή περιορίζεται από το βραχώδες πρυνές πάνω από την Εθνική Οδό, η οποία αποτελεί και παράγοντα όχλησης λόγω θορύβου, αέριας και οπτικής ρύπανσης. Ανατολικά η ματιά του επισκέπτη θα συναντά πρώτα τα εγγύς κτίρια της συνοικίας Σκαραμαγκά και στο βάθος το ανάγλυφο του Όρους Αιγάλεω, ίσως και τη κοιλάδα του Δαφνιού.

Μόνη πραγματική οπτική διέξοδος η Δύση. Άμεση η επαφή με τη θάλασσα από την άκρη της προκυμαίας, νοτιοδυτικά η Σαλαμίνα, στο βάθος η Ελευσίνα και βορειοδυτικά οι βιομηχανικές εγκαταστάσεις. Η εικόνα στο δειλινό λόγω και της σκέδασης του φωτός εξαιρετική, ενώ και τις βραδινές ώρες το θέαμα είναι ενδιαφέρον, τόσο το φυσικό όσο και το τεχνολογικό.

ΑΝΑΖΗΤΗΣΗ ΠΡΟΣΒΑΣΗΣ ΣΤΗΝ ΕΥΡΥΤΕΡΗ ΠΕΡΙΟΧΗ

Η Δυτική Αθήνα και το Χαϊδάρι αιτούνται και δικαιούνται πρόσβαση στη θάλασσα στο Κόλπο Ελευσίνας με θέα, το βέλτιστο δυνατό φυσικό περιβάλλον και τοπίο, με ασφάλεια, στην εγγύτερη θέση δηλαδή στην οικονομικότερη και ελάχιστου ανθρακικού αποτυπώματος.

Αν κοιτάξουμε τη γύρω περιοχή από ψηλά θα διαπιστώσουμε ότι λίγες εκατοντάδες μέτρα νοτιότερα η συνύπαρξη πευκοδάσους και θάλασσας είναι πολύ πιο ελκυστική σε σχέση με την άχαρη τσιμεντένια προβλήτα.

Δεν συναντάμε ελεύθερες εκτάσεις κοντά στην ακτή. Πρόκειται για τη γεινίαση του νότιου (αρχικού) τμήματος του ναυπηγείου με τις εγκαταστάσεις του Πολεμικού Ναυτικού, πρακτικά την είσοδο τους (βόρειο τμήμα). Αρνητικός παράγοντας οι δεξαμενές καυσίμων στα ανατολικά (προς τη πλαγιά του βουνού, που διακόπτεται από τη Λ. Σχιστού και τη σιδηροδρομική γραμμή) αλλά και η άναρχα δομημένη εντός κι η εκτός σχεδίου γύρω περιοχή, ακόμη και εντός της Ζώνης Α απόλυτης προστασίας του Όρους Αιγάλεω. (Σημείωση: Η μεταβατική περίοδος απεξάρτησης από τα ορυκτά καύσιμα θέτει ή θα θέσει ημερομηνία λήξης ή/και συρρίκνωσης για ανάλογες πετρελαϊκές εγκαταστάσεις.)

Το ερώτημα πρέπει να επαναδιατυπωθεί: Μπορεί το Ναυπηγείο να επεκταθεί στη Προβλήτα Νο 4 και να παραχωρήσει ως πρόσβαση στην Ακτή Σκαραμαγκά το μικρότερο νότιο τμήμα του;

Θα μπορούσε το Πολεμικό Ναυτικό-ΥΕΘΑ να διευκολύνει την αναψυχή των κατοίκων της Δυτικής Αθήνας παραχωρώντας τη χρήση μέρους του βόρειου τμήματος ως κατάφυτο πάρκο, έστω και μόνο Σάββατο και Κυριακή, ώστε πέρα από την πρόσβαση στη τεχνητά διαμορφωμένη ακτή/προκυμαία και τις όποιες εγκαταστάσεις εστίασης κ.ά., να υπάρχει δυνατότητα περιπάτου σε φυσικό περιβάλλον, στις παρυφές του δάσους και υπό όρους δασικής αναψυχής;

Σίγουρα η θέα είναι καλύτερη σε σχέση με κάποιο επισκευαζόμενο πλοίο και τους γερανούς στη δεξαμενή Νο 5! Με κατάλληλες διαμορφώσεις μπορεί να αποκτήσει και ευρύτερο ορίζοντα.

Πιθανόν να απαιτηθούν προσαρμογές ή/και αντικατάσταση στρατιωτικών υποδομών εκπαίδευσης κ.ά.. Αυτό προϋποθέτει δαπάνη και θα πρέπει να ληφθεί υπόψιν στο προϋπολογισμό του έργου πρόσβασης στην ακτή.

Η παραπάνω πρόταση προϋποθέτει πολύ μικρότερα κόστη διαμόρφωσης από τους πόρους που θα απαιτηθούν για βιώσιμη διαμόρφωση της Προβλήτας Νο 4. Δεν είναι άμεσης εφαρμογής, όπως άλλωστε δεν είναι και στη περίπτωση της Προβλήτας Νο 4.

Στη περιοχή καταγράφονται σημαντικά κυκλοφοριακά προβλήματα που ενδέχεται να επιδεινώσουν τις επιπτώσεις ενδεχόμενου δυστυχήματος ή/και φυσικής καταστροφής. Γι' αυτό και πρέπει να αναζητηθεί δεύτερη διέξοδος προς Λ. Σχιστού ανεξαρτήτως της διερευνώμενης πρόσβασης προς την ακτή.

ΠΡΟΣΟΧΗ: Η υφιστάμενη επέκταση της άτυπης βιοτεχνικής /βιομηχανικής περιοχής Εκτός Σχεδίου με επέκταση και του οδικού δικτύου της περιοχής ανατολικά των ναυπηγείων παρουσιάζει το εξής παράδοξο: οι δρόμοι στη συμβολή τους με τη Λ. Σχιστού είναι φραγμένοι με μεταλλικά στηθαία. Πρόκειται για περιοχή με δυναμικό πρόκλησης βιομηχανικών/τεχνολογικών ατυχημάτων/δυστυχημάτων μεγάλης έκτασης (BAME) αλλά και φυσικών ή/και ανθρωπογενών καταστροφών όπως οι πλημμύρες του ρέματος Αφαίας, οι εμφανώς επικίνδυνες για κατολίσθηση επιχωματώσεις στο πρανές της Λ. Σχιστού κ.ά.. Σε αυτή τη περιοχή οι διέοδοι διαφυγής περιορίζονται σε μία: την οδό Παλάσκα. Κι αν ένα βυτιοφόρο τη κλείσει; Πόσο απίθανη θεωρείται η επανάληψη κατάστασης «Μάτι»;

Δήμος, Περιφέρεια, Κυβέρνηση και Κεντρική Διοίκηση απουσιάζουν ενόσω κόπτονται για «βιώσιμη» «ανάπτυξη».

Η συνεργασία Κυβέρνησης- Ναυπηγείων- Αυτοδιοίκησης είναι αναγκαία, το αποτέλεσμα μπορεί και πρέπει να είναι λειτουργικό, ασφαλές, ελκυστικό, ανοικτό σε όλους και προσιτό σε όλες τις εισοδηματικές τάξεις.

ΘΕΣΕΙΣ ΚΑΙ ΣΥΝΔΥΑΣΜΟΙ ΔΙΕΞΟΔΟΥ:

A. Θέσεις:

0. Η έως σήμερα «ελεύθερη» και «φυσική» παράκτια έκταση δίπλα στην Εθνική Οδό πρέπει να διατηρηθεί ως «κόρη οφθαλμού». Αποτελεί την υπόμνηση του παραθαλάσσιου περιβάλλοντος και το σημείο αναφοράς στην άυλη μνήμη αλλά και τη διασωσμένη φωτογραφικά ιστορία της περιοχής Σκαραμαγκά. Η υποδοχή επισκεπτών συναρτάται από την ασφάλεια πρόσβασης και παραμονής. Προϋποθέτει «ουδέτερη ζώνη» με Προβλήτα Νο 4, εάν αυτή δεν περιέλθει σε κοινόχρηστη χρήση, έστω και σε τμήμα της.

1. Προβλήτα Νο 4, Παλαιός Αιγιαλός, απαλλοτριωμένο δυτικό τμήμα συνοικίας Σκαραμαγκά. Απομακρύνεται μετά την απόφαση ΣΤΕ και αβελτηρία του Δ. Χαϊδαρίου (διοικήσεις και «αντιπολιτεύσεις»), αλλά παραμένει ως νομικό ζήτημα και πρωτίστως ως πολιτικό αίτημα.

2. Νότιο (αρχικό) τμήμα Ναυπηγείων Σκαραμαγκά.

3α. Είσοδος Μονάδας Πολεμικού Ναυτικού.

3β. Πρόσβαση στο Δάσος Σκαραμαγκά στα βορειοανατολικά πρηνή της μονάδας Π.Ν..

Άλλες δορυφορικές εγκαταστάσεις και θέσεις προς διερεύνηση:

4. Περίπτερο Σκαραμαγκά και έκταση στάθμευσης σε συνδυασμό με υπάρχουσα υπόγεια διάβαση. (Υπό διερεύνηση σε σχέση με εξαγγελθέν έργο Κόμβου Σκαραμαγκά).

5. Γήπεδο Σκαραμαγκά... εάν και εφόσον δεν έχει εκποιηθεί.

6. Μπαζωμένο κτίριο-θεραπευτήριο ΟΑΕΔ, στο δάσος Σκαραμαγκά.

7. Μπαζωμένη έκταση, φερόμενη ως ιδιοκτησία Δ. Χαϊδαρίου επί της οδού Παλάσκα, εντός Ζώνης Α απόλυτης προστασίας του Όρους Αιγάλεω (αρ.21, Ν.2742/99). (Όλες οι θέσεις σημειώνονται σε δορυφορική εικόνα από ιστοσελίδα ΕΤΑΔ-ΑΚΙΝΗΤΑ-ΓΕΩΠΥΛΗ)

Β. Προτεινόμενοι Συνδυασμοί:

(Όλοι οι παρακάτω συνδεδεμένοι με 4(;), 5(;), 6, 7)

α. 0 συν τμήμα 1, φυσική ακτή και τμήμα προβλήτας.

β. 0 συν 1, φυσική ακτή και προβλήτα.

γ. 2, νότιο τμήμα Ναυπηγείων.

δ. 2 συν 3, νότιο τμήμα Ναυπηγείων και είσοδος εγκαταστάσεων Πολεμικού Ναυτικού.

ε. 0 συν τμήμα 1 συν 2, φυσική ακτή, τμήμα προβλήτας και νότιο τμήμα Ναυπηγείων.

στ. 0 συν τμήμα 1 συν 3, φυσική ακτή, τμήμα προβλήτας και είσοδος Π.Ν.

ζ. 0 συν 2 συν 3, φυσική ακτή, νότιο τμήμα Ναυπηγείων και είσοδος Π.Ν.